

Slovenská spoločnosť primárnej pediatickej starostlivosti

organizačná zložka
Slovenskej lekárskej spoločnosti
Cukrová 3
813 22 Bratislava
Slovenská republika

2017-07-20

18500

Vážený pán riaditeľ/ pani riaditeľka odboru školstva,
dovoľujeme si osloviť Vás vo veci, ktorá je dôležitá tak pre školy a školské zariadenia vo Vašej pôsobnosti, ako i pre poskytovateľov zdravotnej starostlivosti o deti a dorast. Slovenská spoločnosť primárnej pediatickej starostlivosti je odbornou spoločnosťou, ktorá zastrešuje všeobecných lekárov pre deti a dorast. Jedným z problémov, ktorý dlhodobo riešime, sú potvrdenia o chorobe – dnes nesprávne nazývané a vystavované ako „ospravedlnenky“. Najväčším argumentom nevyhnutnosti riešenia tejto problematiky je neúnosné zaťaženie primárnych pediatrov, v kontexte hroziacej nedostupnosti primárnej pediatickej starostlivosti na Slovensku. Odhadujeme, že až do 10 % návštev v ambulancii primárneho pediatra je medicínsky neodôvodnených práve z dôvodu žiadosti o vystavenie „ospravedlnenia“.

Neprítomnosť maloletého dieťaťa alebo žiaka v škole alebo školskom zariadení rieši Zákon č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní, §144, ods 10.

(10) Neprítomnosť maloletého dieťaťa alebo žiaka, ktorá trvá najviac tri po sebe nasledujúce vyučovacie dni, ospravedlňuje jeho zákonný zástupca alebo zástupca zariadenia, vo výnimočných a osobitne odôvodnených prípadoch škola môže vyžadovať lekárske potvrdenie o chorobe dieťaťa alebo žiaka alebo iný doklad potvrdzujúci odôvodnenosť jeho neprítomnosti. Ak neprítomnosť dieťaťa alebo žiaka z dôvodu ochorenia trvá dlhšie ako tri po sebe nasledujúce vyučovacie dni, predloží dieťa, žiak, jeho zákonný zástupca alebo zástupca zariadenia potvrdenie od lekára.

Z uvedeného vyplýva, že ošetrojúci lekár vydáva lekárske potvrdenie o chorobe dieťaťa alebo žiaka, odôvodňujúcej jeho neprítomnosť, ak neprítomnosť dieťaťa alebo žiaka z dôvodu ochorenia trvá dlhšie ako tri po sebe nasledujúce vyučovacie dni.

Na dobu neprítomnosti dieťaťa alebo žiaka v škole alebo školskom zariadení, ktorá predchádza návšteve žiaka u ošetrojúceho lekára pre deti a dorast, nie je tento lekár oprávnený vydať potvrdenie o chorobe, lebo spätne nemôže jednoznačne a zodpovedne posúdiť zdravotný stav dieťaťa alebo žiaka. Lekárske potvrdenie o chorobe dieťaťa alebo žiaka je teda v takomto prípade súčasťou ospravedlnenia zákonným zástupcom alebo plnoletým žiakom. Zákonný zástupca s dieťaťom alebo žiakom alebo plnoletý žiak musí preto v prípade trvania príznakov ochorenia prísť na vyšetrenie k lekárovi najneskôr 4 deň od začiatku trvania príznakov, na základe ktorých je dieťa alebo žiak neprítomný v škole alebo školskom zariadení (zákonný zástupca smie ospravedlniť maximálne 3 dni neprítomnosti). To je vyhovujúce aj z hľadiska poskytovania zdravotnej starostlivosti na správne posúdenie zdravotného stavu a adekvátnu liečbu. Dodržiavanie tohto pravidla zníži aj prípadné zneužívanie ospravedlnenia neodôvodnenej neprítomnosti zo strany zákonných zástupcov alebo plnoletého žiaka, keďže **primárny pediater nevydá potvrdenie o chorobe so spätnou platnosťou.**

Podľa tohto zákona vo výnimočných a osobitne odôvodnených prípadoch môže škola vyžadovať lekárske potvrdenie o chorobe dieťaťa alebo žiaka pri neprítomnosti menej ako 3 dni. Žiadame, aby sa **dodržiavala litera zákona a školy tak konali skutočne len vo výnimočných prípadoch, ktoré sú naozaj osobitne odôvodnené.** Vzhľadom na to, že v praxi sa tento princíp nedodržiaval, bude všeobecný lekár pre deti a dorast vyžadovať **pisomnú žiadosť školy alebo školského zariadenia o vydanie potvrdenia o chorobe**

Zákon č 355/2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, § 24, odsek 6, 7 a 8 upravuje spôsobilosť dieťaťa pre umiestnenie v predškolskom zariadení.

(6) V predškolskom zariadení môže byť umiestnené len dieťa, ktoré

- a) je zdravotne spôsobilé na pobyt v kolektíve,*
- b) neprejavuje príznaky prenosného ochorenia,*
- c) nemá nariadené karanténne opatrenie*

(7) Potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti, ktoré obsahuje aj údaje o povinnom očkovaní, vydá rodičovi, poručníkovi, opatrovníkovi, fyzickej osobe alebo právnickej osobe, ktorej bolo dieťa zverené na základe rozhodnutia súdu podľa osobitného predpisu,^{3,4)} alebo osobe, ktorá má záujem stať sa pestúnom a má dieťa dočasne zverené do starostlivosti podľa osobitného predpisu^{2b)} (ďalej len "zástupca dieťaťa"), ošetrojúci lekár. Potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti dieťaťa na pobyt v kolektíve predkladá zástupca dieťaťa pred prvým vstupom dieťaťa do predškolského zariadenia

(8) Skutočnosti uvedené v odseku 6 písm. b) a c) potvrdzuje písomným vyhlásením zástupca dieťaťa. Vyhlásenie nesmie byť staršie ako jeden deň. Vyhlásenie predkladá zástupca dieťaťa pred prvým vstupom dieťaťa do predškolského zariadenia a po neprítomnosti dieťaťa v predškolskom zariadení dlhšej ako päť dní

Ošetrojúci lekár vydáva potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti podľa odseku 6, písmeno a) pred prvým vstupom dieťaťa do predškolského zariadenia.

Skutočnosti uvedené v odseku 6 písmeno b) a c) potvrdzuje písomným vyhlásením zástupca dieťaťa pred prvým vstupom do predškolského zariadenia a po neprítomnosti dieťaťa v predškolskom zariadení dlhšej ako päť dní.

V znení citovaného zákona ošetrojúci lekár nevydáva potvrdenie o zdravotnom stave po chorobe (nepotvrdzuje, že „dieťa je zdravé“, „nejaví príznaky prenosného ochorenia“ alebo „nemá nariadené karanténne opatrenie“). Z tohto dôvodu všeobecní lekári pre deti a dorast **nebudú takéto potvrdenia poskytovať.**

Sme si vedomí, že Zákon č 355/2007 Z.z. § 24 ods 9 písm. a) a b) uvádza

(9) Fyzická osoba - podnikateľ a právnická osoba, ktoré prevádzkujú predškolské zariadenia (ďalej len "prevádzkovateľ predškolského zariadenia"), sú ďalej povinné

- a) zabezpečiť, aby skutočnosť, či zdravotný stav dieťaťa umožňuje jeho prijatie do zariadenia, zisťovala každý deň zodpovedná osoba pred prijatím dieťaťa do zariadenia,*
- b) zabezpečiť, aby osoba zodpovedná za každodenné prijímanie detí do zariadenia prijala dieťa podozrivé z ochorenia iba na základe vyšetrenia jeho zdravotného stavu ošetrojúcim lekárom*

Na základe výkladu citovanej právnej normy smie byť lekárske vyšetrenie dieťaťa požadované len pri dôvodnom podozrení z ochorenia, to jest dieťa vykazuje príznaky ochorenia. Definovanie a popis príznakov, ktoré zakladajú dôvodné podozrenie z ochorenia, znemožňujúceho prijatie dieťaťa do predškolského zariadenia, zákon neposkytuje, takisto neexistuje metodický pokyn, ktorý by postup osoby zodpovednej za každodenné prijímanie dieťaťa upravoval. Naša spoločnosť sa v spolupráci s Úradom verejného zdravotníctva a odborníkmi v odbore pediatria, infekčné lekárstvo a epidemiológia rozhodla pripraviť medicínsky validné odporúčanie.

Predpokladáme, že uvedená právna úprava bola vytvorená pre prípady, keď rodičia napriek chorobe dieťa privádzajú do zariadenia. Medicínska diagnostika je založená až v 80% na kvalitnej anamnéze, to jest cielene získavaných informáciách od pacientov resp. ich zákonných zástupcov, alebo prípadne z iných zdrojov. Primárni pediatri budú preto vyšetrovať zdravotný stav na základe ods 9 písm. b) na základe písomnej žiadosti školského zariadenia.

Ďalej si dovoľujeme Vás informovať, že na základe Zákona o ochrane osobných údajov 122/2013 Z.z. lekár v žiadnom prípade **nemôže poskytovať informácie o zdravotnom stave, o návšteve alebo vyšetrení dieťaťa alebo žiaka cudzím osobám, ani pracovníkom školy, bez súhlasu zákonného zástupcu alebo plnoletého pacienta**

Na základe vyššie uvedeného si Vás dovoľujeme informovať a tiež požiadať o sprostredkovanie informácie školám a školským zariadeniam vo Vašej pôsobnosti:

Od 1. septembra 2017 všeobecný lekár pre deti a dorast (primárny pediater)

1. vystaví lekárske potvrdenie o chorobe dieťaťa alebo žiaka, odôvodňujúcej jeho neprítomnosť, ak neprítomnosť dieťaťa alebo žiaka z dôvodu ochorenia trvá dlhšie ako tri po sebe nasledujúce vyučovacie dni so súhlasom zákonného zástupcu
2. nevystaví potvrdenie o chorobe so spatnou platnosťou na dobu neprítomnosti dieťaťa alebo žiaka v škole alebo školskom zariadení, ktorá predchádza vyšetreniu u ošetrojúceho lekára
3. vystaví potvrdenie o chorobe kratšej ako 3 dni vo výnimočných a osobitne odôvodnených prípadoch na základe písomnej žiadosti školy a alebo školského zariadenia so súhlasom zákonného zástupcu
4. vystaví potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti pred prvým vstupom dieťaťa do predškolského zariadenia so súhlasom zákonného zástupcu
5. nevystaví potvrdenie o „zdraví“ pred opätovným nástupom do predškolského zariadenia po chorobe
6. vystaví potvrdenie o zdravotnom stave na základe písomnej žiadosti predškolského zariadenia iba pri dôvodnom podozrení z ochorenia so súhlasom zákonného zástupcu

Dodržiavanie uvedených pravidiel, založených na platnej legislatíve plne korešpondujú aj s optimálnym poskytovaním zdravotnej starostlivosti. Vyšetrenia zdravých detí po chorobe nie je medicínsky indikované, z epidemiologického hľadiska je to škodlivé a nesprávne. Neúčelné návštevy ošetrojúceho lekára pri nezávažných ochoreniach, ktoré nevyžadujú lekársky zásah, zvyšujú záťaž pre deti, ich rodičov i lekárov. Našou spoločnou prioritou je prospech detí a adolescentov, vrátane plne dostupnej optimálnej zdravotnej starostlivosti.

Slovenská spoločnosť primárnej pediatickej starostlivosti

V zastúpení MUDr Marta Špániková-prezident, MUDr Elena Prokopová-viceprezident,
MUDr Zuzana Nagyová, MPH-tajomník, MUDr Beata Kartoušová

V Bratislave, dňa 22.6.2017

